

MỎI SỐ 9.8.07

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỘI NGÀY

Năm thứ nhì - № 286

CHI-SHINE
NGUYỄN PHAN LONGBÁO-QUÁN: 72, Léopold-Baude
Đường số 698TÒA-SOẠN: 147, Rue de Reims
Đường số 558Quận 3
NGUYỄN-VĂN-SAM

Jeudi 2 Juillet 1931

Hiện-tinh ở Nghệ-Tĩnh

Phong-trào cộng-sản hình như đã nhẹ di lăn, nhưng mà dân-tinh dối khô cay khô lâm

Tôi-cuộc nước ta hiện nay, và ngạch linh cơ, và đặt thêm các không có chuyện nào quan hệ và dân-dân-lý, mới tăng hoặc mới giảm để t' hoa là chuyện Nghệ-Tĩnh. Tôi-tay mới, khi nghe thấy tên đây có dát chém bang-ti và

Tỉnh. Tôi-tay mới, khi nghe thấy tên đây có dát chém bang-ti và

tin tức gì, có thể thuật ra được

có tiếc độc-giá, là bần-hảo không

bỏ qua.

Một rìa đây báo France Indo-

chinese ngoài Bắc có đăng một bài

« Giác mộng dã tan » nói về thời

cuộc hai tỉnh Nghệ-Tĩnh, bần-hảo

xia huy-dich may đay san oai :

« Nghệ-tan, tien dong ruong thi

da khai hon truoc nhieu, ruong da

beo bai, co phia Tay toan nhung

co nguoi day, nguoi doang da thay

deo dang noi, co may ngon song,

ay lam luong cua bao nong-phu,

neu trieu dung lau chay qua

« Nhungs nguoi doang duu ding

nhieu vien-quan-ho.

Nghé-an phia đông giáp biển,

phia tây giáp núi, là một xứ bi-

ngon giò bắc ngoái thoi vào mạnh

hon, xia nay tang noi tieu là mot

xit nhom cap-phong-trao truon tieu.

« Ben Cong-nan luy chon nay lam

cien-bao, da nay chinh-phu giap

moi lan, chi giec mong cua chung

di bi tan ra tro ra khoi.

« Ngay nay Chinh-phu khong

muon de cho Hoa-Lê-duong coi

việc tri-an, mà muon cho nhau dan

dang tham-dit va cuoc tri-an, nua

da tang them ngach linh khô xanh

chinh-sach bai cong duy nhit vay. »

TÒA XỬ NHUNG ÁN

CONG-SẢN HOÀI
Người giết hai vị hương-chức làng Huru-thạnh dã chết trong khám rồi

Thứ là hép chuyện

Người giết hai vị hương-chức làng Huru-Thạnh (Cholon) đã chết trong khám số túm cảnh Cholon rồi hôm thứ hai mới rồi. Người

điều là cựu Hương-quản Nông.

Sau khi giết chết hai vị hương-

chức kia rồi thì va lên trên Táy-

nhinh mà trốn trốn kỵ d 8 tháng

trời. Túy là các nhà chuyen

trich không biết tên tuổi và tên

chiết tên tuổi và tên tuổi và

những người đồng-dâng nua.

Tổng ngày bị bắt nhốt trong khám

túm cảnh Cholon, thi Nông không

Chuyen
thi phi...
Nam-Cháo ra ứng-cử
đại-biểu Cao-mèn

Ye kieu, trung-khoe, chén-lim, chí-kieu,
nhà-vua-of-chén-lim. Thứ-ti ta là làm
chinh-tri cái-choi.

— Lam-chinh-tri ! Chá to giao-chu ?
Bé an-muon da com vii see che ? Anh
không thay-hàng-van, hàng-agm
agroti chí-od-to-trueng da cau-bo-tham
chien-la ta da see ?

— Bé là bò-dai, chí-Nam-Cháo aly
da chue. Nam-Cháo dam guyi rằng hó
Nam-Cháo aly cay viii viii bao da,
nhay se viii chinh-tri ta utring-lim,
mau ruong co ruong, mua-ha fin co
nhà-lau, mua-8-10 co-8-10 ma.

— Vợ-chéo chéo-danh làm cách gi mà
muu phai thi nhu vay ?

— Bé an-diep lise gi coi-kyi
hoti coi-kyi kong-viet ta xep-ha moi
de ap-hieu du du via-Hoi-dong Thien-
duc, mai-hieu may co phai-kyi người đang
treu-chinh-nhan-de.

— Trong ta taanh kyl lai moe ngò, bé anh
muu cas-mat-trang tren tron coi so ?
Anh My chue vi gian-ruong coi so ?

— Chet-ri thiet-Nam-Cháo khong
anh-dot-dau-tho. Hé anh-dot da dinh
nuoc-Phap thi den duoc quay-na-trang-
ch, da da anh khong-biet so ?

— Phai, mà anh da dinh nuoc so da
tho ?

— Da dinh-Phap, chí nuoc so ?
Người bao-agn da dinh-dung dung
mai-voi-ring : Vay che anh-nhieu-tich da
Phap-bao-gio ?

— Cui gi mai-phai-nhieu-tich da Phap.
Anh-khong-thay-ho Opionion daa so ?
Rao-ky mai-ring : e Quan-Tola-quyen
la nuoc-Phap, ardo-Padp id quan-Tola
quyen, vay thi dia Annam dia e la
dien-Phap chie gi ?

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

— Cai da-kieng daen-ko. Coje-trye-cu
Hoi-dong-chinh-phu trước kia la dai-hec
cua doi-kieng. Cai da-kieng-thinh-phu
da dai-thi cau-ki dia, tam-ting-ki dia,
cau vi-mot-cai-chuong-trinh-eua-ho, ma
keu-eu-cu khong co eua-ho lam-ting-ki dia.

— O, radh anh-nai vay-chung cho la co
li di ed, nhung ai bo-tham cho anh ra ?

Ngày 10 Juillet
HỘI-DỒNG ĐỀ-
HÌNH MỞ RA Ở
HANOI

Hội-dồng Đế-biên do quan

Công-sở Tharaud chủ-tịch vào
khoảng từ 8 đến 10 Juillet, sẽ mở

phiên tòa công-khai tại tòa án Ha-

noi.

Bố-lê-bi-clo-bi-xé trong kỵ
đại-bi-bi-xé tại tòa án Ha-

noi.

Trong kỵ này có khoảng 30 người

người Cộng-sản canh-điểm vu

trong kỵ này có phái-kyi

đang-muon-lay-chong, một cờ

đang-muon-lay-chong, một cờ</

Trường "VỎ-VĂN"

CANTHO

VÀI DẤU CẨM - LỊCH VỀ NGÂN - TRƯỜNG

Tà thành-thị đã thâm quá phải trải qua một thời kỳ rắc rối: nào nông-gia, nào thương-gia đều chịu thiệt hại rất nhiều. Bản trường cũng chịu bất sự tại nạn cảng Qui Ông, Qui Bà, nay định ngày-trường lát; giảm mỗi tháng 2500 cho bao-trong, 5000 cho bao-trò ngoài.

Xin Qui Ông, Qui Bà lưu ý và nhớ ngày tựu trường:
→ 2 Aout 1931 nhằm ngày 10 tháng sáu Annam

CHICAGO, LÀ Ô TRỘM
CƯỚP GIẾT NGƯỜICÓ TÒA ÁN MÃ CÙNG NHƯ KHÔNG,
KÈ BẮT-LƯƠNG CHẶNG KIẾNG LUẬT-PHÁP

(Tiếp theo)

Cho tiền mà cúng

phát súng nữa

Mà tuột, đến lúc tái bết là
còn đường trong chia-thành có
cho xe chạy chậm chậm vào mội

con đường trong chia-thanh có

nhà cửa thưa thưa, rồi đậu lại. Lúc

bấy giờ trời đã tối. Anh kia tên

chỉ nói:

— Cái nhà ngõ đó!

Tôi dồn xe ra, thấy có một cái

nhà trệt có hông đèn sáng. Cảnh

nhà phòng khách mờ ám, lá

đang một người đàn ông ngồi trên

ghế pha-lô, già của nó, đang cầm

cuốn sách mà đọc.

Anh kia tên chủ cửa tôi là

mẹ hoa-li Mỹ ra 2 cây súng

với cây dài, một cây vắng, rồi da

qua Kí-Má nói:

— Pháo anh cây súng dài này.

Day qua tôi, anh kia nói:

— Còn anh cây súng cụt. Hé

nhầm ngay ngõ nó mà bắn.

Kí-Má và tôi lắc lèng, cả

tôi lắc lèng nhà kia. Kí-Má giùm

cây súng của anh ta trong cái áo

mưa áo trên tay, còn tôi thì

giúp trong vạt áo.

Ba đứa đi lừa lèng nhà kia, đ

chim rải trên thửa nhà người

đeo thiêng, chờ không có lỗ

để đóng ngài-lại kíp-sinh-ox. Khi

đã gần đến nhà, chúng tôi nghe

nhà cửa số, thiêng quá thấy có

người đàn ông ngồi cuộn sách

má đeo, dưới bóng đèn khi đèn trèo

còn, nó chíp (abat jour) bắng

và mèn hường.

Có lẽ anh kia tên chủ là bị

tướu mọi việc hết!

Tôi nhìn mặt Kí-Má, thấy

mặt của anh ta tròn vo, bao

đầu rỗng ngồi tại khí-kết, song

cái mũi giật giật húp húp anh ta

nuôn nói câu gì vậy.

Tôi không biết Kí-Má có nói

nhì không, vì lúc này giờ trống

ngày tôi đánh dấu quả, nên dù cho

anh ta có nói giang giang gì, tôi cũng

không nghe được.

— Tôi có biết đâu. Người ta

muốn mình giết nó thì mình giết

chó là giết tên họ.

— Vậy giờ tôi đưa anh về nhà

ngồi nghỉ?

Kí-Má lão đầu, cười chum chím

rồi nói:

— Tôi chưa muốn về nhà đâu.

Về nhà buồn lắm.

— Vậy chó đi đâu đây giờ?

— Tôi kiểm dân bà chờ giờ буда

Anh có việc đi với tôi.

Lúc ấy tôi lừa lèng theo Kí-Má,

nhưng sau tôi nghe lại tôi đã quên

chung tôi, mà rằng không nghe

đúng chung tôi đi lừa lèng, song có

là tôi có hồn mà không bao

t้อง mà đi lừa lèng chỗ của tôi.

Tôi chắc chắn là tôi bị lừa lèng

nhà Kí-Má, và tôi đã không

đi lừa lèng, mà là

tôi là lừa lèng

nhà Kí-Má.

Tôi đã biết như vậy mà bao

đó tôi lại nghe Kí-Má và

nhà Kí-Má, và có mang cặp mít kíp

béo, may không chót mít đã

Kí-Má kíp một cái xe taxi (taxi)

và lái xe đến lối ngõ sinh

nhà Kí-Má, và lái xe

Tại sao càng ngày người ta càng ưa dùng thứ

DẦU THIÊN-HÒA

hơn các thứ dầu khác ???

Ai trả lời dặng câu hỏi này trúng, thì bón-tiệm sẽ gửi tặng cho một cuốn sách « Học tiếng mẹ đẻ »

Xin nhớ tên và chờ ở cho rành rẽ, dặng dể bé gửi sách tặng cho.

Pharmacie Sino-Annamite

THIÊN-HOA-ĐƯƠNG
208, RUE DES MARINS — CHOLON

Việc tòa án Saigon Tòa Đại-hình

Những vụ án sẽ đem ra tòa

Đại-hình phải tội như vậy:

Xử ngày thứ hai 20 Juillet 1931

Vụ người Langza

Chinh tòa : M. Bourgane

Giorgi (Jean-Baptiste-Paul-Marie) bị cáo về tội có ý sát-nhau(bomicide volontaire) và đánh người có ý

chém-ta : Nguyễn-Vin-Cường (Trung-sư Tavernier).

Xử ngày thứ ba 21 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Dupré

Ab Delfala Diresa, bị cáo về tội

toàn-giết người, ba người chém.

Vụ người bón-xứ

Nguyễn-vân-Loi, có ý sát-nhau,

ba người chém.

Xử ngày thứ tư 22 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Lafrique

Nguyễn-lý-Ngoe, bị cáo về tội

lâm-bao-giả (bac cát US\$10) và

đem ra-dàng (émission), có bốn người

chém.

Huynh-van-Dung kêu là Lê-van-

Sô, bị cáo về tội án-trộm có tang

có và dùng súng-đang, ba người

chém.

Nguyễn-van-Chieu kêu là Khíp,

Nguyễn-vân-Goi, có hai đứa bị cáo

về tội án-trộm có tang, 62 người

chém.

Xử ngày thứ năm 23 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Collet

Nguyễn-vân-Sia, bị cáo về tội

có tang-hàng-dứ-tòn, giết-chết

người-hưng-không-dịnh-tâm ;

3 người chém.

Nguyễn-van-Trai, bị cáo về tội

có ý giết người ; 2 người chém.

Bản án cáo : Phạm thị Dân

(trong-vi-vi)

Nguyễn-van-Cao, bị cáo về tội

toàn-bim-dám, bốn người chém.

Xử ngày thứ sáu 24 Juillet 1921

Chinh tòa : M. P. M. Aude.

Lê-v.-Võng bị cáo về tội mạo

ván (faux en écriture), có ba người

chém.

Thái-Nhim bị cáo về tội bám-

dám, (viol), bảy người chém.

Đoàn v.Châ, bị cáo về tội bám-

dám, ba người chém.

Xử ngày thứ bảy 25 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Dupré

Truong-v-Bich Phap v-Nhung, Lê-trần-Trrypt chia buôn-cùng-tang-

v-Minh kêu là Mach, bị cáo về tội

lâm-bao-giả (US\$10) và

đem ra-dàng (émission),

đóng-có bốn người chém.

Nghe-đang-có-điều-thuộc-hai-rh.

Ông Cử-nhân-luật :

Tôi già ngô với ngài như vây

là tại tôi cũng có hơi ý một chút,

ngài đồng-phênh lối nghe ?

Tôi tưởng ngài không đồng

nhé với tôi như đó. Tôi n. thi

tôi không biết ra sao, chờ với tôi

tôi ý với tôi làm sao được mà ?

Thầy phải biết rieg, nếu có k. cho ngài, chờ không ích lợi vào đâu

đến đây, tôi điều kiêm chay-va-bé. Tuy vậy tôi là người có

điểm đặc-điểm xin-điểm, tôi là

chém-có-cách-tổng-cố họ ra

và v. với nhau-một-đối, tôi

bé qua-hết.

Nghe-đang-có-điều-thuộc-hai-rh.

Đối-một-điều-thuộc-hai-rh.

Thieu-Nghi-léc-lím, song-cùng-Thieu-Nghi-lại-nói-tiếp :

Lê-van-Huô, bị cáo về tội đánh

người có vilt-tich-giả-chết (bles-

sures mortelles) ; ba người chém

Nguyễn-van-Nhiêu bị cáo về tội

đánh người có thương-tich-giả-

chết, ba người chém.

Xử ngày thứ hai 20 Juillet 1931

Ly-Toan, Cầu-Hiên, kêu là Cầu-Hiên

bón với một người chém-giả-chết

Hao, Diệp-Hiển, Châu-Hưng, b'

Huô, Lê-van-Huô, bị cáo về tội

đánh-không-chết, có giấy cho phép

máu. Ủa mẹ có ta thường nói với

nhà người chém.

Ngô-van-Tiêu, bị cáo về tội án

hết-á, báy giờ tôi không biết

trộm-có-dâ-tang (Volte qualifiés),

nhà người chém.

Xử ngày thứ ba 21 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Collet

Vô-vac-Lâm kêu là sáu Tj, bị cáo

về tội đồng-làm-trộm-có-dâ-

tang (Complicité de vol qualifié) ;

co-nam người chém.

Xử ngày thứ tư 22 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Lafrique

Nguyễn-lý-Ngoe, bị cáo về tội

lâm-bao-giả (bac cát US\$10) và

đem ra-dàng (émission),

có bốn người

chém.

Xử ngày thứ năm 23 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Lafrique

Phạm-van-Duc kêu là Quat,

Lê-van-Huong, Lê-van-Quo kêu

là Chinh (trôn), bị cáo về tội

trộm-có-dâ-tang, hai người chém.

Ngô-van-Tich, bị cáo về tội gian

nhà-tiền-nhà-nước (détournement

de deniers publics) và mạo-via-

người-hưng-không-dịnh-tâm ;

3 người chém.

Nguyễn-van-Trai, bị cáo về tội

có ý giết người ; 2 người chém.

Bản án cáo : Phạm thị Dân

(trong-vi-vi)

Nguyễn-van-Cao, bị cáo về tội

toàn-bim-dám, bốn người chém.

Xử ngày thứ sáu 24 Juillet 1921

Chinh tòa : M. P. M. Aude.

Lê-v.-Võng bị cáo về tội mạo

ván (faux en écriture), có ba người

chém.

Thái-Nhim bị cáo về tội bám-

dám, (viol), bảy người chém.

Đoàn v.Châ, bị cáo về tội bám-

dám, ba người chém.

Xử ngày thứ bảy 25 Juillet 1931

Chinh tòa : M. Dupré

Truong-v-Bich Phap v-Nhung, Lê-trần-Trrypt

chia buôn-cùng-tang-

v-Minh kêu là Mach, bị cáo về tội

lâm-bao-giả (US\$10) và

đem ra-dàng (émission),

đóng-có bốn người chém.

Nghe-đang-có-điều-thuộc-hai-rh.

Ông Cử-nhân-luật :

Tôi già ngô với ngài như vây

là tại tôi cũng có hơi ý một chút,

ngài đồng-phênh lối nghe ?

Tôi tưởng ngài không đồng

nhé với tôi như đó. Tôi n. thi

tôi không biết ra sao, chờ với tôi

tôi ý với tôi làm sao được mà ?

Thầy phải biết rieg, nếu có k. cho ngài, chờ không ích lợi vào đâu

đến đây, tôi điều kiêm chay-va-bé. Tuy vậy tôi là

người có điểm đặc-điểm xin-điểm, tôi là

chém-có-cách-tổng-cố họ ra

và v. với nhau-một-đối, tôi

bé qua-hết.

Nghe-đang-có-điều-thuộc-hai-rh.

Đối-một-điều-thuộc-hai-rh.

Thieu-Nghi-léc-lím, song-cùng-Thieu-Nghi-lại-nói-tiếp :

Liêm-la song sanh

(Tiếp theo trường nhứt)

Một người muốn lấy-chết, cần

nhất là đánh-không-chết

Má ri từ sau tháng nay, đã định

lên là đánh-không-chết